

Asperen, 12 mei 2014

Aan:
Het college van burgemeester en wethouders
gemeente Lingewaal
Postbus 1014
4147 ZG Asperen

Onderwerp : Wmo advies op "Beleidsnota Kinderarmoede"

Uw referentie: Uw adviesaanvraag d.d. 22 april 2014

Geacht college,

In uw brief van 22 april jl. verzocht u bij monde van mevrouw drs. M.M.C. Koolen om, indien mogelijk, voor 12 mei 2014 advies uit te brengen over de Beleidsnota Kinderarmoede.

Advies

Een integraal armoedebeleid te ontwikkelen, specifiek gericht op kinderen door:

1. Eén centraalpunt te realiseren waar burgers zich kunnen melden voor hulp, inclusief een "kinderloket".
2. Coördinatie en samenwerking met alle belanghebbenden.
3. Een preventieprogramma op te stellen om ouders en kinderen op weg te helpen hun situatie te verbeteren.
4. Een helder en gericht communicatieplan op te stellen om de doelgroep te bereiken.
5. Een monitoring systeem met indicatoren te ontwikkelen en in te zetten zodat het resultaat van de geleverde inspanningen gemeten kan worden en waar nodig verbeteringen aan te brengen.
7. Het pakket voor kinderen in armoede uit te breiden met de mogelijkheid een fiets aan te bieden voor de stap naar het voortgezet onderwijs.
8. De Lingewaalse middenstand te betrekken bij het ontwikkelen van een voucher systeem.

Inleiding

In Lingewaal groeien zeker 90 kinderen (leeftijd 0-18 jaar) in armoede op. Daarnaast groeien bijna 300 kinderen op in gezinnen die moeite hebben de eindjes aan elkaar te knopen.

Volgens de definitie die de Europese Commissie hanteert worden armen gedefinieerd als: “mensen, gezinnen of groepen mensen wier middelen (materieel, cultureel en sociaal) zo beperkt zijn dat zij uitgesloten zijn van de minimaal aanvaardbare leefpatronen in de lidstaat waarin zij leven” (*Raad van de Europese Gemeenschappen, 1985*).

Kinderen die in armoede opgroeien, wonen in gezinnen met armoede. De kans om ook in een latere levensfase arm te zijn is aanzienlijk groter dan bij kinderen die niet in armoede opgroeien.

Naarmate de armoede langer duurt, neemt die kans nog verder toe.

Uit buitenlands onderzoek blijkt dat in gezinnen met langdurige armoede vaak sprake is van een opeenstapeling van factoren (sociale uitsluiting, onveilige hechting, slechtere schoolprestaties, kinderen die angstig, afhankelijk en ongelukkig zijn), die bij elkaar opgeteld, een negatief effect hebben op de ontwikkeling van vooral jonge kinderen.

Om de armoede structureel aan te pakken zal dus niet alleen naar het kind gekeken moeten worden maar zal het hele gezin hierin betrokken moeten worden.

Was het armoedebelief in het verleden vooral gericht op uitkeringsgerechtigden, nu zijn er nieuwe groepen met financiële problemen zoals zzp'ers, werklozen, mensen met schulden, één ouder gezinnen, niet westerse gezinnen. Het is vaak moeilijk deze burgers en hun kinderen in beeld te krijgen.

- Armoede heeft grote gevolgen voor kinderen
- Opgroeien in een gezin met weinig geld isoleert jongeren
- Armoede is nog steeds een groot taboe in Lingewaal

Armoede leidt tot stress en psychische problematiek van opvoeder(s) en kinderen. Deze gezinnen moeten naast hulp die is gericht op de financiële situatie (schuldhulpverlening, budgettering) ook steun en begeleiding krijgen in het opvoeden van hun kinderen. Naast het financieel ondersteunen van opvoeder(s) en kinderen is aandacht voor de leefsituatie ook van essentieel belang. Dit vraagt om een integraal armoede beleid.

Beoogd effect

Om kinderen een onbezorgde jeugd te geven is het noodzakelijk dat ze een “warm nest” hebben waar ze zich veilig en vertrouwd voelen, zich kunnen ontwikkelen en deel kunnen nemen aan onze samenleving. Dit betekent een gezond gezin, voldoende (gezond) voedsel, kleding, schoolmiddelen. Kunnen deelnemen aan verjaardagspartijtjes, schoolkampen (uitjes), verenigingsleven, cultuuruitstapjes, muziekles etc.

Kortom: waardig en volwaardig meedoen in de samenleving!

Argumenten

1.1 Eén loket, één plan, één gezin

Voor een integrale aanpak van kinderarmoede vindt de Wmo-raad het van belang om bij het principe één loket, één plan, één gezin, aan te sluiten. Het Centrum voor Jeugd en Gezin is hiervoor de geëigende plaats, waarbij het waarborgen van de privacy belangrijk is.

2.1 Samenbrengen van alle betrokkenen

Als alle betrokken hulpverleners samenwerken rond één gezin en de krachten bundelen zal dit een positief effect hebben op de opvoeder(s) en kinderen. We denken hierbij aan o.m. het CJG, gemeente, onderwijs, consultatiebureau, huisarts, verenigingen, voedselbank, Stichting Leergeld, RSD, kerken, gebiedsteam/wijkteam, maatschappelijk werk, vrijwilligersorganisaties, politie, lokale organisaties, Brede Welzijnsorganisatie Lingewaal, Kleurrijk Wonen.

3.1 Preventie voorkomt problemen en bespaart zorgkosten

Met een preventieprogramma kan een stap gemaakt worden in het voorkomen van ernstige financiële problemen en de gevolgen voor een gezin. We denken daarbij aan vroegsignalering, voorlichting en training waarmee opvoeder(s) en kinderen op weg geholpen kunnen worden om financiële problemen te voorkomen of hun situatie te verbeteren. Bij de inhoud denken we aan: budgetteren, creatief koken, creatief inkopen, klussen, sparen, kleding maken, formulieren brigade.

4.1 De doelgroep vinden en bereiken

Het is bekend dat een deel van de doelgroep die leeft in armoede zich niet meldt of onzichtbaar is, ondanks de publiciteit die hieraan gegeven is. Met een vernieuwend, helder en gericht communicatieplan kunnen nieuwe wegen gezocht worden waarbij gebruik gemaakt wordt van de betrokken hulpverleners.

5.1. Meten is weten

Met een monitoring systeem kan gevolgd worden welke activiteiten van het integraal armoede beleid een positief effect hebben en welke niet. Aan de hand van de resultaten kunnen bewuste keuzes gemaakt worden om het beleid te optimaliseren. Ook de ervaring van kinderen dient als één van de indicatoren meegenomen te worden.

6.1. Een goede fiets hoort erbij

Het voortgezet onderwijs is buiten Lingewaal en nagenoeg alle kinderen gaan op de fiets naar deze scholen. Hiervoor is een goede en degelijke fiets nodig en geeft extra kosten in een gezin. De Stichting Leergeld is hiervoor wat de Wmo-raad betreft een geschikte partner om deze taak mee uit te voeren naast de andere regelingen die zij in het pakket hebben.

7.1. Kansen voor middenstand

Bij het ontwikkelen van een voucher systeem voor zomer- en winterkleding kan ook gedacht worden om de Lingewaalse middenstand hierbij te betrekken, door bijvoorbeeld kortingsafspraken te maken met de deelnemende bedrijven voor aanschaf van producten die zij verkopen.

Kanttekeningen

1. De nota kinderarmoede is een eerste aanzet om te komen tot een integraal kinderarmoede beleid. De Wmo-raad is van mening dat de nota nu teveel gericht is op symptoombestrijding en de oorzaak en effecten onvoldoende aanpakt. Er wordt gefocust op financiële hulpverlening waarbij de integrale aanpak onderbelicht is.
2. Een algemene doelstelling van beleid om versnippering tegen te gaan. Het inkopen van vijf kindplaatsen bij het Jeugd sportfonds vindt de Wmo-raad niet zinvol. Het gaat hier alleen om sportactiviteiten, terwijl dit ook in het pakket van de Stichting Leergeld zit (zonder een maximum aantal deelnemers). Deelname aan het JSF om Lingewaal als sportvriendelijke gemeente te profileren kan niet alleen de reden zijn en draagt naar de mening van de Wmo-raad niet bij aan verbetering in het beleid van Kind en Armoede.

3. Wanneer geen gebruik gemaakt wordt van de diensten van het Jeugd Sport Fonds, blijft alleen het uitbreiden van het kindpakket met kledingvouchers met een bedrag van € 9.000,= over. Het is de Wmo-raad niet duidelijk welke kosten er zijn voor de inzet van de Stichting Leergeld door de gemeente of de RSD. Brengt een grotere inzet van Stichting Leergeld extra kosten met zich mee en wat zijn de gevolgen hiervan?
Graag wil de Wmo-raad een toelichting op het overzicht van de benutting van het minimabeleid van de afgelopen jaren.
4. De kosten voor het opzetten van een integraal kinderarmoede beleid, inclusief preventieprogramma, communicatieplan en monitoringsysteem, zijn niet in de nota meegenomen.

Tot slot.

Investeren in arme kinderen loont, voor hun toekomst en de toekomst van Lingewaal.

De Wmo-raad blijft met de haar beschikbare kennis en kunde graag betrokken in het meedenken over het veranderproces en is bereid haar bijdrage hieraan te leveren met het doel te komen tot een integrale aanpak van kinderarmoede in Lingewaal.

Met vriendelijke groet,

N. van Iperen
Voorzitter Wmo-raad Lingewaal
Specialistengroep Jeugd: A. Groeneveld en N. van Iperen